

Юлія Караман, Аліна Бугай
здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Національного технічного університету України
«КПІ імені Ігоря Сікорського»

НАРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ТА ЖАНРОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ УКРАЇНОМОВНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПОДКАСТІВ НА YOUTUBE

У статті розглянуто наративні стратегії та жанрові характеристики україномовних кримінальних (true crime) подкастів на платформі YouTube. Проаналізовано структурні особливості побудови епізодів та специфіку жанрових моделей на матеріалі популярних українських каналів. Виявлено спільні та відмінні риси подачі кримінального контенту в межах сучасного медіа.

Ключові слова: кримінальні подкасти, подкасти, YouTube, наратив, жанр, інтернет-медіа, медіаконтент.

Стрімкий розвиток цифрових медіа зумовив появу нових форматів контенту, серед яких особливе місце займають подкасти. Одним із найпомітніших жанрових напрямів став кримінальний (true crime) формат – тип подкастів, який базується на реальних кримінальних історіях і поєднує документальність із наративною подачею. У межах українського YouTube цей жанр активно розвивається – формує власні жанрові моделі та способи викладу матеріалу [1; 2; 4].

Актуальність дослідження зумовлена активним зростанням кількості україномовних кримінальних (true crime) проєктів у період 2022–2025 років. Попри підвищений інтерес аудиторії до цього формату, у науковому середовищі він залишається недостатньо дослідженим, зокрема в аспекті його жанрових і наративних особливостей [1–3]. У зарубіжних наукових працях цей жанр уже розглядається як усталена медіакультурна та наративна практика. Це дозволяє сформувати методологічну базу для його подальшого аналізу [5–8].

Метою дослідження є визначення наративних стратегій і жанрових характеристик україномовних кримінальних (true crime) подкастів на YouTube.

У роботі використано структурно-жанровий, наративний і семіотичний підходи. Структурно-жанровий аналіз дозволив визначити моделі побудови епізодів, наративний – простежити логіку викладу кримінальних історій, семіотичний в свою чергу – проаналізувати роль аудіовізуальних засобів у формуванні змісту подкастів.

Емпіричну базу дослідження становлять україномовні кримінальні (true crime) канали YouTube, відібрані за рейтингом популярності Manifest: BLOGMAYSTER, КОВАЛЬСЬКИЙ, «Історії на ніч», «Хастур: Темні історії», «Погляд Феміди», «Канал Криміналіста», Sitarka UA, «Баркова Крайм», «Поки кіт спить», JANE DOE [4]. Критеріями відбору стали регулярність публікацій, перегляди та жанрова репрезентативність.

Аналіз показав, що кожен канал реалізує власну модель наративної подачі матеріалу.

Так, у BLOGMAYSTER та «Історії на ніч» домінує сторітелінговий підхід із побудовою інтриги на початку відео та поступовим розкриттям подій. У КОВАЛЬСЬКИЙ спостерігається більш аналітичний стиль викладу, орієнтований на пояснення причинно-наслідкових зв'язків певних подій.

Канали «Погляд Феміди» та «Канал Криміналіста» демонструють документально-правовий підхід, де акцент робиться на фактах, доказах і судових аспектах справ. Натомість «Хастур: Темні історії» та «Баркова Крайм» активно використовують драматизацію через музичний супровід, паузи та інтонаційні акценти. Це посилює емоційну напругу під час перегляду.

Sitarka UA та «Поки кіт спить» характеризуються розмовним і персоналізованим стилем, у якому ведучий виступає як оповідач і коментатор подій. JANE DOE поєднує розповідь із рефлексивними та морально-етичними оцінками. Це певним чином розширює інтерпретаційне поле контенту.

Аналіз епізодів засвідчив наявність типової структурної моделі, яка включає вступ із драматичним елементом, виклад хронології подій, представлення фактів, елементи реконструкції та висновок. Така структура простежується у більшості досліджених каналів, зокрема BLOGMAYSTER, «Історії на ніч» та «Канал Криміналіста».

Наративні стратегії поділяються на дві основні моделі: лінійно-хронологічну та серіалізовану. Лінійна модель характерна для «КОВАЛЬСЬКИЙ» і «Канал Криміналіста», де події подаються послідовно. Серіалізована модель властива «Хастур: Темні історії» та «Погляд Феміди», де використовується поступове розкриття інформації.

Семіотичний аналіз показав, що аудіовізуальні засоби (музика, монтаж, візуальні вставки) виконують смислотворчу функцію. У «Баркова Крайм» і «Хастур: Темні історії» вони створюють атмосферу напруження, тоді як у BLOGMAYSTER і JANE DOE роблять виклад більш зрозумілим та послідовним.

Отже, україномовні кримінальні подкасти на YouTube є сформованим сегментом інтернет-медіа, який поєднує документальність, наративність і мультимедійність. Проведений аналіз дозволяє виділити як спільні

жанрові структури, так і індивідуальні стилістичні стратегії кожного каналу.

Перспективи подальших досліджень полягають у розширенні емпіричної бази за рахунок розгляду більшої кількості україномовних та зарубіжних кримінальних (true crime) подкастів, що дозволить здійснити більш комплексне порівняння жанрових моделей. Окремий науковий інтерес становить поглиблене вивчення еволюції цього контенту в українському цифровому середовищі, зокрема трансформації наративних стратегій, змін у форматах подачі матеріалу та розвитку взаємодії з аудиторією в умовах платформи YouTube.

Список використаних джерел

1. Дем'янова К. І. Феномен жанру true crime в українському медіапросторі. 2025. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/52621/1/K_Demianova_FUFGKM_2025.pdf (дата звернення: 01.01.2024).
2. Скуртул Г. С., Башкатова М. П. True crime подкасти як новий формат «полювання на факти» в українській журналістиці. URL: <https://eir.zp.edu.ua/server/api/core/bitstreams/75ffeffd-824f-4e3a-a177-eb71ba3c62ec/content> (дата звернення: 01.01.2024).
3. Гаврилюк І. Подкасти в системі українських інтернет-медіа. URL: https://obraz.sumdu.edu.ua/index.php/journal/article/view/94/102?utm_source (дата звернення: 01.01.2024).
4. Manifest. Рейтинг українських true crime подкастів. URL: <https://manifest.in.ua/rt/true-crime/> (дата звернення: 01.01.2024).
5. Narrative Analysis of True Crime Podcasts With Knowledge Graph-Augmented Large Language Models. URL: <https://arxiv.org/abs/2411.02435> (дата звернення: 01.01.2024).
6. Boling K. True crime podcasting: Journalism, justice or entertainment? URL: <https://www.researchgate.net/publication/336487562> (дата звернення: 01.01.2024).
7. Edison Research. The True Crime Consumer Report. URL: <https://www.edisonresearch.com/the-true-crime-consumer-report-by-edison-research-and-audiochuck/> (дата звернення: 01.01.2024).
8. Hickmon B., Holt T. Examining the role of true crime podcasts in facilitating cold case homicide solvability. URL: <https://www.researchgate.net/publication/394095394> (дата звернення: 01.01.2024).
9. Representations of vengeance, justice, expertise and emotion in true crime podcasts / American Bar Foundation. URL: <https://www.americanbarfoundation.org/projects/representations-of-vengeance-justice-expertise-and-emotion-in-true-crime-podcasts/> (дата звернення: 01.01.2024).

10. Pew Research Center. True crime podcasts are popular in the U.S. URL: https://www.pewresearch.org/short-reads/2023/06/20/true-crime-podcasts-are-popular-in-the-us-particularly-among-women-and-those-with-less-formal-education/?gad_source=1&gad_campaignid=22378837192&gbraid=0AAAAA-ddO9Hlv4T2EJ2npMc-3xzvpLkdf&gclid=CjwKCAjwyYPOBhBxEiwAgpT8P7YR5ddr3Sbnx8Ox7NZ-1S2o3GxLePZojRIPAYd66qaoA_OeziFHvRoC7foQAvD_BwE (дата звернення: 01.01.2024).

11. Pew Research Center. Podcasts as a source of news and information. URL: <https://www.pewresearch.org/journalism/2023/04/18/podcasts-as-a-source-of-news-and-information/> (дата звернення: 01.01.2024).

12. YouGov. Half of Americans enjoy true crime. URL: <https://yougov.com/en-us/articles/43762-half-of-americans-enjoy-true-crime-yougov-poll> (дата звернення: 01.01.2024).

13. Narrative techniques in Romanian podcasts: a qualitative case study analysis / MDPI. URL: <https://www.mdpi.com/2673-5172/5/4/104> (дата звернення: 01.01.2024).

14. True crime podcasting and technical communication. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10572252.2025.2455058> (дата звернення: 01.01.2024).

15. Psychology Today. Why the true crime audience is predominantly female. URL: <https://www.psychologytoday.com/us/blog/wicked-deeds/202306/why-the-true-crime-audience-is-predominantly-female> (дата звернення: 01.01.2024).

Науковий керівник: Масімова Л. Г., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, в. о. завідувача кафедри видавничої справи та редагування Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (ВПІ).

Катерина Лерх

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ПРОФЕСІЙНІ РИСИ ЖУРНАЛІСТА ЯК ОСНОВА ЙОГО МЕДІАОБЛИЧЧЯ

Розкрито особливості трансформації професійних рис журналіста в умовах розвитку інтернет-журналістики. Проаналізовано історичні, теоретичні та технічні аспекти формування медіаобличчя сучасного